

26. ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ

Ἐθιμα τῆς Ἐπαρχίας τοῦ Ἅγιου Πέτρου

Ἄπαντησις ως πρὸς τὸ Α'. Ζήτημα περὶ κληρονομίας

Ἐάν τις ἀποθάρῃ ἀδιάθετος τὸν κληρονομοῦν τὰ παιδιά του ὅλα ἐξ ἵσου, εἰ δὲ καὶ τὰ τέκνα του εἴναι ἀνήλικα, μένει ἡ μήτηρ κυρία, ἵτις διοικεῖ δὲν τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνδρός της ἔως ὅτου ἡλικιωθῶσι τὰ τέκνα της καὶ τότε μοιράζονται ἀν δμως ἔχουν θήλεα, ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ μήτηρ νὰ τὰ ὑπαρδεύῃ καὶ νὰ τὰ προικίζῃ μὲ τὴν συναίρεσιν τῶν συγγενῶν τοῦ ἀνδρός της καὶ τῶν εἰς ἡλικίαν τέκνων της, χωρὶς ἐπομένως νὰ δύνανται τὰ ἀνήλικα ἀρσενικὰ νὰ ἀνατρέπουν τὴν ἀπόφασιν τῆς μητρός, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν εἰ δὲ καὶ ἡ μήτηρ θέλει νὰ δευτεροῦπαρδευθῇ, χάνει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διοικῇ καὶ νὰ ὑπαρδεύῃ θυγατέρας, ἡ δὲ ἐξουσία μένει εἰς τὰ τέκνα καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἀνδρός. Ἡν δὲ ἡ μήτηρ δὲν ζῆ, μεταβαίνει ἡ κυριαρχία εἰς τὸν πρωτότοκον νίὸν δὲν πράττει εἰς τὰ θήλεια μέρη ως καὶ ἡ μήτηρ καὶ ὅταν ἐνηλικιωθῶσιν οἱ ἀδελφοί του μοιράζονται ὅτι τοὺς μένει ὅλοι ἐξ ἵσου, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ἀνατρέψουν τὴν πρᾶξιν τοῦ πρωτοτόκου ἀδελφοῦ των.

Ὦς πρὸς τὸ Β'. Ζήτημα

Ἡ συνήθεια τῆς Ἐπαρχίας μας εἴναι ὅτι, ζῶν δὲ πατὴρ ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν του ὅλην τὴν οὐσίαν του, καὶ ἄν ὑπαρδεύσῃ τὰ θήλεια τέκνα του ἔχει τὴν λσχύν ἄλλα μὲν νὰ προικίζῃ μὲ περισσότερα καὶ ἄλλα μὲ διλιγώτερα κατὰ τὴν βούλησίν του, ἐν καιρῷ δὲ τοῦ θανάτου του δύνανται ἐὰν κάμη διαθήκην νὰ χαρίσῃ εἰς τινὰ τῶν νίῶν του κανένα πρᾶγμα, εἴτε κινητὸν εἴτε ἀκίνητον, ἢ εἰς ἄλλον τινὰ συγγενῆ του ἢ καὶ μή, ἢ καὶ νὰ ἀφήσῃ καὶ διὰ ψυχικήν του σωτηρίαν ὅτι εὐαρεστηθῇ ὅταν ὅμως ἀποθάρῃ ἀδιάθετος, τὸν κληρονομοῦν τὰ παιδιά του ὅλα ἐξ ἵσου ἐκτὸς τῶν ὑπαρδευμένων θυγατέρων.

Ὦς πρὸς τὸ Γ'.

Ἡ συνήθεια εἴναι νὰ ἐξοδεύεται ἡ οὐσία του ἀπασα εἰς κοινωφελῆ τῆς κωμοπόλεως ἐκείνης ἢ χωρίου ἔργα, οἷον σχολεῖα ἐκκλησίας, πτωχοὺς καὶ τὰ παρόμοια, ἄλλὰ τοῦτο ἀκολουθεῖ ὅταν δὲν ἔχει οὔτε ἀνιόντας οὔτε κατιόντας οὔτε ἐκ πλαγίου συγγενεῖς.

Ὦς πρὸς τὸ Δ'.

Ἐὰν δὲ ἀνὴρ ἀποθάρῃ ἀτεκνος, τὸν κληρονομοῦν οἱ συγγενεῖς του, ἡ δὲ γυνὴ λαμβάνει τὴν προγαμαίαν δωρεὰν ἢ τὸ ὑπόβολον καὶ τὰ ἐξοδα τοῦ πενθίμου χρόνου ἐὰν ἀποθάρῃ ἡ γυνὴ ἀτεκνος, κληρονομοῦν οἱ συγγενεῖς αὐτῆς τὴν προΐκα, δὲ ἀνὴρ λαμβάνει ἐν κρεββατόστρωμα. Ἡν δὲ ἀποθάρῃ δὲν εἰς τῶν συζύγων μὲ τέκνα καὶ κατόπιν ἀποθάνοντας καὶ τὰ τέκνα, λαμβάνει δὲ πιζῶν τὸ τρίτον μερίδιον τῆς

ούσιας του, τὰ δὲ ἄλλα δύο τὰ λαμβάνονταὶ συγγενεῖς τοῦ ἀποβιώσαντος ὅντες εἰς χρέος οὗτοι νὰ κάμουν καὶ τὰ ψυχικά του κατὰ τὸ σύνηθες.

‘Ως πρὸς τὸ Ε’.

‘Η συνήθεια κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ νόμου.

‘Ως πρὸς τὸ ΣΤ’. Περὶ προικός.

‘Η συνήθεια εἶναι ὅχι κατὰ τὸ γραπτὸν νόμον, εἰμὴ ὅσα τῆς ἔδωκαν οἱ γονεῖς διὰ προῖκα, εἴτε περισσότερα εἴτε διλιγότερα, δὲν δύναται μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων νὰ κάμη συνεισφορὰν οὔτε οἱ ἀδελφοὶ δύνανται νὰ ζητήσουν, ἢντας ἔχῃ περισσότερα, νὰ καταβάλλῃ νὰ μοιράσουν· ἢντας δὲ ἀφήσουν χρέος οἱ γονεῖς, ἐπιφορτίζεται εἰς τὰ ἀρσενικά, εἰ δὲ καὶ ἀποθάνη κανένας ἀδελφὸς ἀδιάθετος εἴτε ἀρσενικὸς εἴτε θηλυκὸς τὸν κληρονομοῦν οἱ γονεῖς, ἐὰν ζῶσιν, εἰ δὲ τὸν κληρονομοῦν ἐξ ἵσου οἱ ἐπιζῶντες ἀρσενικοὶ ἀδελφοί.

‘Ως πρὸς τὸ Ζ’.

‘Η συνήθεια εἶναι νὰ τὴν ὑπανδρεύουν οἱ ἀδελφοί, καὶ ἢν εἶναι ἀνήλικοι διὰ πρωτότοκος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ὑπανδρεύῃ καὶ νὰ τὴν προικίζῃ δίδοντάς της ὅσην προῖκα εἶναι τῆς δυνάμεως τοῦ πατρικοῦ του οἴκου, χωρὶς νὰ ἡμποροῦν οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ ἐπομένως νὰ ἀρατρέψουν τὴν πρᾶξιν του ταύτην, καθὼς καὶ ἢν δὲν εὖρουν κατάστασιν οὐδόλως ἀπὸ τὸν γονεῖς των εἶναι ὑπόχρεοι οἱ ἀδελφοὶ νὰ κάμουν τὰ ἀδύνατα δυνατὰ διὰ νὰ τὴν προικίζουν μὲν ἴδιά των ὅταν δὲ μείρουν θήλεια μόνον καὶ ἔχουν συγγενεῖς, φροντίζουν οἱ πλησιέστεροι ὡς οἱ ἀδελφοί.

‘Ως πρὸς τὸ Η’.

Τὰ πράγματα τῆς προίκας θεωροῦνται ἀνεκποίητα, ἡμπορεῖ δὲ νὰ πωλήσῃ τι ἐκ συμφώνου τὸ ἀνδρόγυνον ὅταν εἶναι βιασμένον ἀπὸ ισχυρὰν ἀνάγκην, καὶ τοῦτο μὲ αὐτοπροσάρτητον κατ’ ἔξοχὴν βούλησιν τῆς γυναικὸς καὶ τῶν γονέων της, ἢν ζῶσι, καὶ τῶν συγγενῶν.

Εἶναι συνήθεια προσέτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας, διόταν θελήσῃ διὰ νὰ πωλήσῃ τις κανένα κτῆμα του καὶ οἱ συγγενεῖς ἢ διὰ συμπλιαστῆς αὐτοῦ ἢ διὰ γείτων εἶναι ἀπὸν ἔξω τοῦ κράτους, τὸ πωλεῖ χωρὶς νὰ τὸν ἐρωτήσῃ καὶ διὰπάντα μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του δὲν δύναται νὰ ἀρατρέψῃ τὴν πώλησιν ταύτην.

Νόμος ἐν ταῦτῳ ἐπικρατεῖ ὅτι οἱ εἰς ἄλλοδαπήν γῆν πρὸς χρόνων ἴκανῶν καὶ εἰς διαφόρους ἐποχὰς ἀποδημήσαντες συμπολῆται μας, τῶν διοίων τὰ κτήματα ἐπώλησαν αἱ κοινότητες δι’ ἀδείας τῆς τότε τουρκικῆς ἔξουσίας, διὰ τὰ χρέη τὰ δποῖα ἀφῆκαν εἰς αὐτοὺς καὶ κατ’ ἔτος ἐπιπροσθέτοντο, νὰ μὴν ἔχωσι τὸ δικαίωμα ἐὰν ἐπιστρέψωσι, διὰ τὰ λάβουν ἀπὸ τὸν ἀγοράσαντας αὐτὰ τότε.

Αἱ ἢνω εἰρημέναι συνήθειαι ὑπῆρξαν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων καὶ ισχύουν εἰς ὅλας τὰς κοινότητας τῆς ἐπαρχίας μας, εἶναι δημοσίες ἀγραφοὶ καὶ φυλάττονται διαδοχικῶς ἔως σήμερον.

Παρατηρήσεις

Εἰς ἀποφυγὴν πολλῶν καὶ μεγάλων συγχύσεων διαφιλονικιῶν καὶ ταραχῶν, αἱ ὅποιαι δύνανται νὰ προκύψουν εἰς τὸν κατοίκους τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἐκρίναμεν ἐπάναγκες νὰ ὑποβάλλωμεν ὅπερ ὅψιν τῆς Σ. Γραμματείας παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῶν ὅποιων νὰ ληφθῇ ὅποιον μέτρον ἢ βαθεία σκέψις της ἥθελε τὴν ὁδηγήσει. Πάμπολοι ἄνθρωποι ἐκ τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἐπώλησαν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους 1821 ἕως τοῦ 1828 πολλὰ κτήματά των ἢ ἀράγκη ὅμως ἢ μεγάλη τῶν ὁηθέντων ἐποχῶν, ἥτις προήρχετο ἀπὸ τὰς ἀγρομαλίας τὰς μεγάλας καὶ ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ, ἐβίασε τὸν πωλητὴν τοῦ πράγματος τότε τὸ νὰ μὴν ἐρωτήσῃ οὔτε τὸ συγγενῆ του, οὔτε τὸν γείτονά του, οὔτε τὸν συμπλιαστήν, καθ' ὃν οὔτε εἰς καιδὸν ἥτον νὰ πράξῃ τοῦτο, οὔτε εἰς δημοπρασίαν νὰ τὸ ἐκθέσῃ καὶ ἀν τὸ ἔξεδετε, ποῖος είχε τὴν φροντίδα καὶ τὴν ἔφεσιν νὰ τὸ ἀγοράσῃ ἐνῷ ἐβιάζετο νὰ πωλήσῃ καὶ τὸ ἴδικόν του;

Πολλοὶ λοιπὸν κάποιοι ἡγόρασαν μὲ τὴν ἀμφιβολίαν τῆς ἐπιτυχίας ἢ μὴ τῆς τότε ἀπὸ τὰς περιστάσεις ἔξηρτημένης τύχης, ἥδη ἐὰν δ συμπλιαστής ἢ δ συγγενῆς ἢ δ γείτων ὑπερασπιζόμενος ἀπὸ τὸν νόμον κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, θέλει ἀποξενώσει βέβαια τοῦτον ἀπὸ τὸ κτῆμα τὸ ὅποιον ἡγόρασεν εἶναι λοιπὸν δικαιον (νομίζομεν) δ ἀγοραστής ὅστις διεκινδύνευσε τὰ χρήματά του καὶ διὰ τῶν ὅποιων ἐσώθη δ πωλητὴς κατ' ἐκείνην τὴν κρίσιμον ἐποχήν, νὰ μὴν ἀποξενωθῇ.

Ἐν Ἀγίῳ Πέτρῳ τῇ 30 Ἀπριλίου 1833

Ο Ἐπαρχιακὸς Εἰρηνοδίκης

(Τ.Σ.) Ματθαῖος πρωτοπαπᾶ

Οἱ Ἐπαρχιακοὶ Δημογέροντες

Α. Μπανάκης

Α. Καραγιαννόπουλος

Νικόλας Μπακόπουλος

Οἱ προκριτοδημογέροντες τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων

τῆς ἐπαρχίας Ἀγίου Πέτρου

Π. Πρωτοπαπᾶ	Γεώργιος Πετροβολήσιμος
--------------	-------------------------

γεώργ. τερτάκης	Ευθύμιος Νικολάου
-----------------	-------------------

A. Χριστάκης	Γιάννος Αδρακτᾶς
--------------	------------------

Γεωργ. Δροσυρὸς	Νικολῆς Γαῦρος
-----------------	----------------

Γιαννάκης Κρητικὸς	Θεόδωρος Τζάλας
--------------------	-----------------

Iω. Ἀντωνιάδης	Δημήτριος Ιωάννου
----------------	-------------------

Γεώργης Γιωργᾶς	Νικόλαος Παλαδᾶς
-----------------	------------------

Κωσταντῆς Βαρσαμῆς	
--------------------	--

Δικαῖος Μανοῦσος	
------------------	--

Αναγνώστης Κωνσταντίνου	
-------------------------	--

"Ισον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ

"Ἐν Ἀγίῳ Πέτρῳ τὴν 24 Ἀπριλίου 1833

"Οὐ Επαρχιακὸς Εἰρηνοδίκης

(Τ. Σ.) ματθαῖος πρωτοπαλλᾶ

Oἱ Ἐπαρχιακοὶ Δημογέροντες

A. Μαρολάκης

A. Καραγιαννόπουλος

(Τ. Σ.) *Νικόλαος Μλακόπουλος*

27. ΤΡΙΠΟΛΙΣ¹

"Ἄριθ. 406.

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σ. Γραμματείαν

"Ἡ Ἐπαρχ. Δημογεροντία

τῆς Ἐπικρατείας

Τριπόλεως.

Οἱ Δημογέροντες, καὶ ὁ Εἰρηνοδίκης τῆς Ἐπαρχίας Τριπόλεως διὰ τὰ ἐκπληρώσωσι μετ' ἀκοιβείας τὰ ἐπιβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ ἀριθ. 330 ἐγκυκλίου τῆς Γραμματείας, ἐκάλεσαν εἰς συνάθροισιν κατὰ τὴν 16 ἐνεστῶτος τοὺς προκριτωτέρους καὶ εἰδημονεστέρους ἄρδας τῆς Ἐπαρχίας, καὶ συσκεφθέντες μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Μητρόπολιν ἐκθέτονται τὰς ἀκολούθους πληροφορίας περὶ τῶν τοπικῶν ἔθιμων τῆς Ἐπαρχίας ταύτης.

"Ἀπόκρισις εἰς τὸ 1ον Ζήτημα.

"Ἡ συνήθεια τοῦ τόπου ἀπαιτεῖ, δπόταν ὁ πατὴρ ἀποθάνῃ ἀδιάθετος δλα τὰ ἀδέλφια, ἀρσενικὰ καὶ θηλυκά, χωρὶς διάκρισιν ἡλικίας, κληρονομοῦν ἵσον μερίδιον.

"Ἀπόκρισις εἰς τὸ 2ον Ζήτημα.

Οἱ γονεῖς ἔχουν τὴν κυριότητα τῆς περιουσίας των, τὴν δποίαν δύνανται τὰ διαθέσωσιν εἰς τὰ τέκνα των κατὰ βούλησιν, δσα καὶ ἀν ἔχουν, τοιαύτη συνήθεια ἐπικρατεῖ εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ ὁ νόμος δὲν ὑποχρεώνει τοὺς γονεῖς εἰς τίποτε.

"Ἀπόκρισις εἰς τὸ 3ον Ζήτημα.

"Ἡ ἐπιτόπιος συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον, ἀν ἀποβιώσας ἀδιάθετος ἔχῃ ἀνιόντας ἢ κατιόντας ἢ ἐκ πλαγίου συγγενεῖς. Εἰς ἔλειψιν ὅμως συγγενῶν, ἢ

¹ Τὸ σχέδιον τῆς Ἀπαρτήσεως περὶ τῶν ἔθιμων τῆς Τριπόλεως ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ N. Βέη εἰς Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τόμ. 20 (ἔτος 1945), σ. 84 ἐπ., κρίνεται ὅμως σκόπιμος ἢ δημοσίευσις τοῦ πρωτοτύπου τῆς Ἀπαρτήσεως, δπερ ἀνεύρομεν εἰς τὰ Γεν. Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, καθ' ὃσον τοῦτο παρουσιάζει ἀρκετὰς διαφορὰς ἀπὸ τοῦ σχεδίου, εἶναι νομικώτερον διατετυπωμένον καὶ σαφές.

